

BÉKÉKS.

TÁRSADALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP,
TÖBB BÉKÉSMEGYEI NYILVÁNOS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSILINSZKY MIHÁLY.

Megjelenik
hetenkint egyszer, vasárnap.
Szerkesztőség:
Békés-Csabán, kastély utca
8-ik szám.
Kiadó hivatal:
Gyulán Dobay János könyvnyom-
dája és Winkle Gábor könyvke-
reskedése.
A lap szellemi részét illető köz-
lemények a szerkesztőhöz Békés-
Csabára címzendők, és legfeljebb
minden csütörtökig beküldendők.

Előfizetési feltételek:
Egész évre helyben házhoz hordva
vagy vidékre
postán küldve 5 frt — kr.
Háromnegyed évre 3 " 75 "
Félévre 2 " 50 "
Évnyegyedre 1 " 25 "
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetési díjak:
Egy 4 hasábos petítor 5 kr.
Kétszeri közlésnél 4 " "
Háromszori közlésnél 3 " "
Többszöri hirdetéseknek enged-
mény adatik. Bélyegilleték 30 kr.
A nyit-tér sora 10 kr.

Hirdetések felvételnek: B.-Gyulán Dobay János könyvnyomdájában és Winkle Gábor könyvársánál. — B.-Csabán a nyomdában. — Budapesten Haasenstein és Vogler, — Bécsben Naftles J. hirdetési irodájában. — Elfogadtatnak hirdetések vidékről levélbeni megrendelés által „a Békés” kiadó hivatalához” czimezve is.

Ujonzállítással.

Ha valakinek annyi barátja volna, a hányan őt a „barát” címével illetik, el kellene olvadnia a rálövellő bőséges szeretetek sugarai alatt.

Ha a hazának annyi hü fia volna, a hányan a hazafiságot derire-borura már elhangoztatták, Magyarországnak nem a fizetési képtelenség és a közigazgatás végromlása előtt kellene állania, hanem min-ta-államként tündökölnie.

De mi ugy vagyunk a szép és nagy szavakkal, mint az édességekkel: kívülről jönek nyelvünkre, nem belülről. Mert ha belülről jönnek, akkor a hazafiság hangoztatói egytől-egyig mind művelt, becsületes, szorgalmas, takarékos, kötelesség teljesítő áldozatkész emberek volnának; akkor minden egyes országgyűlésen legalább is annyi képviselő jelenne meg, a hány fizetést huz; akkor az egész hivatalnok sereg, akár országos, akár nem országos, legalább is annyi ügyet végezne el, a mennyi hivatalával együtt jár; akkor iparos, gazda vagy bármely néven nevezhető foglalkozásu egyén azt a kört, a melyet neki sorsa juttatott, ugy betöltené, mint a nedv az egészséges szőlőszemet. Mert hát a hazafiság nem jelenthet egyebet azon törekvésnél, a mely szerint a haza minden pontján kicsinyben ugyanazon rendet, jóllétet és biztonságot, létesítsük, a melyet a pontok összességében, magában a hazában, látni óhajtunk.

Hogy az ilyen tetteges, valódi hazafiságnak mennyire vagyunk bővében, különösen akkor tetszik ki, a midőn az állami élettel legkapcsolatosabb cselekvényeinket végezzük: a különféle képviselő-választásnál, az adófizetésnél és a katonáskodásnál.

A választás és az adófizetés most nem tárgyam: maradjon a katonáskodásnál.

Két tulajdonsága van a magyarnak, a melyet csaknem egészen a mai napig még a német is elismert: a politikai képesség, és a harezra termettség. Azért mondom, hogy, csaknem egészen a mai napig, mert az utolsó három esztendő politikai képességünket illetőleg más véleményre terelte őket: áll tehát ma még csupán csak harezra termettségünk.

En ugyan nem vagyok azaz ember, a kit a mi jószomszédunknak a véleménye akár nagyon felvidítana, akár nagyon leverne; de attól mégis félek, hogy innen-onnan harezasságunkra is azt mondja: volt. Azaz hogy nem a véleményétől, hanem a véleménynek alapul szolgáló tényről félek.

Megmondom, miért?

Ha különben nem tudtuk volna is, az utolsó porosz háboruk kellőleg megoktattak bennünket arra, hogy a győzelem anyja a tisztség realis tudománya, bá-bája a legénység ügyessége s mindkettőnek az edzettsége és fegyelme. A statisztikai adatok meg azt mondják, hogy ma már nem is hadsereg, hanem millió. Azok-kal a nagyon békés trónbeszédekkel pedig ugy van az ember, mintha tűzért lát-na mögöttök meggyújtott kannóczzal. Aztán itthon is szépen szaporodik az irántunk való — fojtó szeretet.

Mire birtak bennünket ezen valóságok parlamentarizmusunknak, tehát önk-cselekvésünk szabadságának éveit alatt? Állítottunk Budapesten egy katonai iskolát, a mely — katonai vélemény szer-int — a tiszti képzettség színvonalát nem

títi meg; a tényleges hadi szolgálattartamát a nálunknál sokkal műveltebb nemzetekéhez szabtuk; a rendes hadsereg tisztjei közt csakirmag vagyunk; az őszi honvéd gyakorlatokról irt nagy dícséretet ar-csul csapására, honvéd tisztjeink közül, szolgálati szempontból nyolczvanon elbo-csátatnak. Tegyük hozzá, hogy az utolsó miniseri jelentés szerint van — a papo-
kat, orvosokat és a nem magyarokat nem veszem számba — 480 műegyetemi s 1950 jogakadémiai hallgatónk, s hogy ezeknek is csak egy kis része teszi le a tiszti viz-gát. Aztán vegyük számba ugy mellesleg hogy a hat millió magyarnak, Poroszor-szág arányában, legalább 180,000 embert kellene kiállítania legalább, 5000 tiszttel. Világos, hogy magyar és képzett tiszti karról szó sem lehetne.

Hát a legénység?
A legénység, mint anyag, kitűző; de nem szolgál, nem szolgálhat kedvvel. Ked-veltségének ezen nem politikai lapban felhozható egyik forrása maga a törvény, másik a visszaélés.

Ismert dolog, hogy anyagi munkánál az időt erővel pótolhatom; de a tanulá-snál, főleg pedig a megszokásnál ezen pó-tolhatás nem áll; nem áll tehát a legény-ség tanításánál sem, s még kevésbé fegyel-mezésénél. Mindemellett a már magában véve is kurta, a szabadságra bocsátás ál-tal meg még jobban megkurított szolgál-tati idő arra kényszeríti a hadsereget, hogy a legénységet addig, a meddig tényleges szolgálatban van, erőltetett gyakorlatokra kényszerítse. Az ilyen erőltetett munka, a nélkül, hogy kellő sikerre vergődhetnék, a legerőteljesebb ember kedvét is fogyasztja; a még ki nem fejlődött szervezetét pedig tönk्रे teszi.

Ismert dolog az is, hogy a teher ál-talánossága elveszi a teher súlyának egy részét. Igaz, törvény szerint általános ná-lunk a hadkötelezettség; ámde ezen tör-vény humanus megszorításainak már any-nyi visszaélés eszszott alájok, hogy a le-génység közt a tehetős ember gyermeke szinte fehér hollóvá vált. Képzeliük ma-gunkat annak a szegény legénynek a hely-lyébe, a ki vagyonos pajtását egészségben, erőben, kényelemben itthon maradni látja s aztán kérdezzük magunktól: miféle gon-dolatok és érzelmek keletkezhetnek benne?

En azt gondolom: Meggyűlöli a hi-vatalnokokat, más szóval az urakat, mi-velhogy megvesztegetetteknek tartja őket; meggyűlöli a vagyonosokat, mivel azt tartja, hogy helyettök és az ő védelmükre kell katonáskodnia s vele együtt az egész ka-tonai intézményt, mivel azt tartja, hogy igazságtalan uton tolták oda; meggyűlöli magát a törvényt is, mivel azt tartja, hogy annak éle a szegénynek ellen van fordítva.

Kérdezem, nem természetesen-e ezen érzelmek és gondolatok? nem érzik-e meg rajtuk a petroleum szaga? nem kapcsola-tos-e velök azon tény, hogy a szarvasi zavargásokban a szabadságos katonák ne-vezetes tényező voltak?

Egyes ember követhet el visszaélést büntetlenül is; de százezrek visszaélése ok-vetlenül viharok a magva, mely lassan bár, de kicsirázdik, megnő, megindul s azok ellen fordul, a kik vezették. Mivel pedig az állam törzsoke épen a vagyono-sok, természetesen, hogy ugyanaz a vihar, a mely ezek ellen fordul, vihar maga az ál-lam ellen is.

Jó lenné ezt a vagyonos osztálynak

megfontolnia; a haza iránti kötelességek ezen legsúlyosabbikától, de éppen azért legrészebbikétől, a katonáskodástól nem hu-zódoznia; a húzódozással együtt járó nem-telen eszközökkel az ugy is megrendült közérköcsöt nem pusztítania; a nemzet harczerptelenségén nem dolgoznia s ugyis bizonytalan állami létünket még bizony-talanabbá nem tennie.

Az élőviz-csatorna.*

(Folytatás.)

A lapunk 2-ik számában leirt tervre tehető műszaki megjegyzéseket ezuttal mellözve, beszél-jünk most arról, mikép terveztetik az élővizcsatorna kijavittatni.

Az élőviz-csatorna hibája abban fekszik, hogy annak alsó torkolatától felfelé mintegy 5000 folyó ölon, a vízmentő töltések régi körösi vizek járá-sához lévén szabva és építve, ezen töltések a mai Keitös-Körös legnagyobb vízéhez képest, többé nem elégségesek; hozzájárulván, hogy ezen csatorna, (t. i. a fehér Holt-Körös) Békés városán keresztül vonulván, hol a töltések többnyire a beltelkek szé-lein húzódnak, ezen töltések javítása és jó karban tartása, részint föld, részint térfiány miatt, majd-nem lehetetlen. Több évek áradatai bebizonyi-ták, hogy ezen beltelki töltések a város megmen-tésére nem alkalmasak, s csak a lakosság leg-megfeszítettebb véd munkálata óvta meg a várost több ízben, árvíz általi végpusztulástól. Továbbá mindezen töltéseknek fentartását, jobb- és balpar-ton 10,000 ölon, Békés városa, mely nem is tagja az élőviz-társulatnak, kénytelenitiek eszközölni, holott mindezen óriási terheltektől megmentetnék, ha az élőviz-csatorna eltávolították a városból, s a Holt-Körös medre egyszerűen eltöltetnék. Tehát mint látjuk, az élőviz-csatorna, életkérdését képezi Békés városának.

Nem is késett Békés városa, még 1872-ik évben a magas miniseriumhoz ezen bajának or-
vosoltatása iránt felfolyanodni.

A magas miniseriumtól 1873-ban lejött a rendelet, miszerint az élőviz-csatornát ki kell javi-tani akint, hogy az Békés városának ártalmára ne legyen. Ez okból megbízatott a körös-berettyószab-
bályoz. központi kir. mérnöki hivatal, az ide vo-natkozó terveket elkészíteni.

A kir. mérnöki hivatal a kellő előmunkála-tokat megtéttvén, csakhamar, az egybehívott ér-dekeltségnek az élőviz-csatorna kijavításnak kettős változatu tervezetét mutatta be, mely tervek a kö-
vetkezők:

1. az első változat abban áll, hogy a csatorna maradna nyitott mint most, azonban Békés váro-sán felül, egy csatornaszerű átvágással, az élőviz a városból ki s a nagy Körösbe vezetettnek. Ezen kijavítás kerülne 80,000 frtba.

2. A második változat pedig zilipekre van alapitva oly formán, hogy a mostani élőviz-csa-torna alsó- és felső-torkára egy-egy zilip alkal-maztatnék, mely zilipek által abból a magaskö-rösi áradat kizáratták, s a csatornának ilyenmü lezáratása alkalmával, a nádormalom csatorna vize ott bocsátatták ki a Körösbe, hol az régi időben kibocsátott, t. i. a Csohos-éren, hol ismét egy harmadik zilip alkalmaztatnék, mely akkor nyit-atnák meg, midőn az élőviz-csatornai zilipek le-zárattatának. Ezen kijavítás kerülne 90,000 frtba.

Mindkét terv, megoldja a kérdést, azonban mindakettőnek vannak oly óriási hátrányai, hogy egyik áldoztatnak buknia kell.

Első hátrány mindjárt, mindakettőre a felette

* Mind a szerzőre, mind a szerkesztőre nézve igen kellemetlen nyomdai zavar következében „Az élőviz-csatorna” című cikknek ezen része a mult számból aka-ratunk ellenére kimaradt, sietünk azt ezennel utólag pó-tolni. A t. közönség előtt pedig menten ki bennünket azon körülmény, hogy a nyomda távolsága miatt közvet-len felügyeletet nem gyakorolhatunk. Szerkesztő.

nagy költség, mely az érdekeltség által teljesen elviselhetlen, maga az eredeti csatorna került 20,000 frtba, annak kijavítása pedig kerül 80,000 frtba. Ily költséget az élővizi társulat meg nem bír.

Az első változati terv hátrányai im ezek:
a) Békés városából ezen terv szerint ugyan kizáratták a nagy vizek romboló ereje, mindamel-let az új ásással, mely a várost földalatt körül veszi, ugyanezen romboló magas vizeknek új utja nyitatták, s bárha ezen csatorna jó karban tar-tására a társulat lenne kötelezve, mégis akár a fakadó vizek baját, akár a netaláni vizkitörés sze-rencsétlenségét, csakis a közvetlen szomszédos Békés lenne kénytelen tűrni.

b) Csabára nézve az élőviz-csatornából a kis és nagy réten fakadó viz, így is amint jelenleg áll a csatorna, elviselhetlen, mennyire még inkább ki lesznek téve ezen elsőrendű s egy millióra be-csült réti földek a fakadó vizeknek akkor, ha a nagy Körösrel 1500 öllel közelébb összeesatolt új ázáson, még legalább egy lábbal magasabb viz fog vissza-tolulni, mint a milyen ekkorog visszatolult.

c) Tuljuk azt, hogy a gyula-békési nagy csatorna Békés városág sebesen elhozza a magas vizeket, Békésközi azonban ezen magas vizek, ré-szint bekélyebb esés, részint a Körös medrének kevésbé lett szabályozása és kiképzése miatt — igen lassan szoktak elfolyni, innen van, hogy a pováli átmetszés is nem hogy képezné, hanem még inkább kiszopja magát. Ezen hosszú ideig tartó magas vízállás egyrésztől a csatornai tölté-seket széjel áztatni, elmálasztani fogja, másrésztől pedig a csatornát hamar beiszopja.

Csabán, hol a réten keresztül vonuló jobb-parti töltések felette vékonyak és testnélküliek, ezen töltés elmálasztól különösen lehet tartani.

Es így látjuk, hogy ezen első alternatíva szerinti csatorna az alsó közégekre oly jellemü vizet hozna, mint maga a Körös vize, mely t. i. árad, rombol, szakít, s mely ellen minden ára-dásnál résen állani, javítani s védekezni kell, pe-dig ezen közégek azért áldoztak annyi pénzt és munkát a Körös szabályozására, hogy az ily vesze-delmes vizektől meneküljenek. Az élőviz jellemét mindig szelid és jótékonynak képzelte mindenki, nem pedig vad és rombolónak.

d) Mióta az élőviz-csatorna keletkezett, azóta az eddig tapasztalt vízjáráshoz alapitva, egy kü-lön új vizimü is építetett a csabai határonkeresz-tül, s ez a kigyósi vadviz-csatorna. Ezen csator-nát is egy rendszeres, s alapszabályaiában a magas miniserium által megerősített társulat építé. Ke-rült ezen csatorna 1400 frtba, s most az élőviz-csatorna vizének magasabba szabásánál, ezen vad-viz-csatorna léte és fenállhatása is veszélyez-tette van.

Ezek lennének az első alternatíva hátrányai.

A második alternatívás terv hátrányai pedig:

a) A Csohos éren usilip megnyitás esetén visszatoluló körösi viz szinte fakadó vizeket szűlne az ottani alacsony földeken, iszapolás, töltés elmo-sásnak itt is helye volna, csakhogy mindez a körösi magas vizeknek rövid tartama miatt, sokkal rövi-debb időre lenne szabva, mint Békés, Csaba alatt az első terv szerint.

b) Sokkal nagyobb hátránya ezen 2-ik terv-nek az, hogy a visszatoluló Körös vize min-den áradatnál felhatván a pili vizmalomig, esen malomnak ürlő képességét rövidebb vagy hosszabb időre lerombolná.

c) Itt is előjönnek az élőviz-csatorna kelet-kezte óta létrehozott bizonyos ásások s töltésesé-
sek, melyek ezen második terv szerint eredeti cél-jukra nézve, meghusítottatának.

Szóval, az első terv megöli az alsó vidéket, a második terv, megöli a felső vidéket.

Most pedig ezen tervek közül egyet válasz-tani kell!

Tekintetes Békésmegye bizottsága mult évi 477. bgy. számú határozata szerint a megyebizottsági évnegyedes közgyűlés határidejéül folyó évi február 8-ka s következő napjai tüzetvén kierről (ezim) hivatalos tisztelettel oly kérelemmel értesítetik, hogy ezen közgyűlésre megjelenni, s a közügyek elintézésében részt venni sziveskedjék.

Tárgysorozat:

1. Alispáni jelentés a megye állapotáról, és időközben tett intézkedésekről.
2. A: *Állandó választmány* 34 tagjának az 1870. XLII. t. cz. 44. §-a értelmében való újbóli megválasztása.
3. A: *igazoló választmány* jelentése: — Koblovsky Lajos volt megyebizottsági tag helyett más igazoló választmányi tag megválasztása.
4. *Törvények* kihirdetése.
5. *Ministeri rendeletek*: és pedig: *belügyministeri* rendelet Nagy- és Kis-Kondoros, Csáköpuszták önálló községgé megalakítása, s a Csabán létező megyei katonai lakok elalhatása; — *feldmívelés-, ipar és kereskedelmi ministeri* rendelet a mérték-hitelesítő hivatal felállítására tárgyában.
6. *Törvényhatósági levelek*, és pedig: Pest, Pilis és Solt t. e. megyék közönségének a Bukovinában élő magyarok hazatelepítése; — Budapest főváros tanácsának az Osztrák-Magyar északi sarkexpeditio tagjainak anyagi megjutalmazása; — Küküllőmegye közönségének az ujonczállítás időszakának május havára való áttétele; — Aradmegye közönségének Klein testvérek és társai faültetési czég tulajdonosai részére rendszeres tutajozás megengedése; — Hevesmegyének a szarvas-mezőúti utvonalfentartása; — Udvarhelyszék közönségének az 1871. XVIII. t. cz. 67. §-a módosítása — és az egyenes államadó tartozások 50%-kal tervezett emelése elleni, végre Jászunkerület közönségének az új választási törvény 12. §. i) pontja elleni átiratai.
7. *Pénztári ügyek*; nevezetesen: a megyei pénztárak véletlen vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvek, s a pénztári tisztség jelentései.
8. *Állandó választmány jelentései*: A folyó évi közmunka-erő mikénti felhasználása; — Csaba községre vonatkozó megyei építkezési szabály; — az ipartörvény 5. §-a nyomán tervezett szabályrendelet; — Gyula város szervezeti szabályrendeletének módosítása; — a mérték-hitelesítő hivatal felállítására; — községi zarszámadások és költségvetések; — Mező-Berény községnek 2500 frt kölcsön felvehetése iránti kérvénye; — az aradi m. k. pénzügyigazgatóság által a szeghalmi szolgabírói lakhoz épített lakrész megváltásáról kiállított szerződések; — a gyulai kir. törvényszék elnökének a gyulai szolgabírói (az előtt tiszti ügyészi) laknak a telekkönyvi hivatal mostani helyiségével való kicserélése; — Gerla-Póstelek község elöljárói fizetésének felemelése; — a megyei iratok fizetésének felemelése; — Szabados Antal vállalkozónak a csabai köhid építésénél felmerült munkatöbbletből származott kiadásai kiutalványozása; — s a csabai timár és szijgyártó ipartársulat alapszabályai tárgyában.
9. *Megegyő állandó körházi bizottság* jelentései: özv. Ranek Ignácznak gyászkozi bér elengedése; — öcska fehérenemű megvásárlására kívánt 20 frt kiutalványozása; — s az új körházi épületre beadott és legjobbnak ismert terv megjutalmazása tárgyában.
10. *Küldöttégi jelentések*: a megyei levéltárból a „Békésmegyei régész- és művelődés-történelmi egyletnek átadatni rendelt tárgyak átadásáról; — s a szeghalom-karcsagi utnak a rakonczási pusztán keresztül vezetése ellen özv. gr. Vécsey névben beadott kérvény tárgyában.
11. *Tiszti ügyész jelentései*: Orosháza község elöljáróinak több rendbeli szerződések helybenhagyása; — Ujfalusi Gyula mérnöknek, Nagy Károly gyulai lakosnak, s az alföld-fiumei vasúti társulatnak Gyula város képviselő testülete végzése elleni felebbezése; — az alföld-fiumei vasúti társaságnak Csaba város képviselő testülete határozata elleni felebbezése tárgyában.
12. *Szolgabírói és polgármesteri jelentések*; és pedig az orosházi szolgabírónak helyi notár, miniszteri rendeletek és törvények megrendelése; — a szarvasi szolgabírónak özv. Osztroluczki Janosné kérvénye; — a gyulai szolgabírónak Gerla-Póstelek község szegény-alapja; — a csabai szolgabírónak a Csabán létező megyei opreskert hasznosítás kiadatása; — s Gyula város polgármesterének a jegyzői nyugdíj-alap iránti szabályrendeletre vonatkozó jelentése.
13. *Időközben érkezendő ügyek.*
Gyulán, 1875. január 26-án.

Jancsovits Pál,
alispán.

Egy lelkes barátunk sziveségéből közöljük az érdekes okmányt, oly feltételekben, hogy ennek tartalmából olvasóinknak jól fog esni. Ujabbban is meggyőződhetünk arról, hogy a messzelegről Bányakerület főpásztora részen áll a parasztság hűségével szemben. Imhol a szöveg szó szerinti: „Nagyiszteletli főpástor! Egyházközségünk tapaszlatainhoz tartozik a következő dolog, amelyben, hogy egyetértve lendítsünk körve kérem a testvéreket.

Az anyakönyveket, ezen legfontosabb okmányokat, nem találom olyanoknak, mint a minőknek lenniök kellene.

Egy része alakilag túl nagy, két ívről oldalon szétnyúló, idomatlan, nehéz kezelhetősé; más része rovatilag cizszerűtlen, s végül legutolsó oldalán: *nyelven, magyarul, latinul, magyarul, totál és némely részben.*

Indítványom tehát az: *állapítsák meg a nyugdíjnyújtás abban, ha már nem egyetértve, legalább kerüljék, hogy az anyakönyveket, az ország diplomatikái nyelven, t. i. magyarul nyelven vigyék.* — Szűnjék már el a háza — legalább bányai körökben — meg, az a tarkaság, különféleg és incompentencia, annál inkább, mert tudniuk nincs olyan lelkes, aki magyarul ne tudna, azon két öreg tisztársat kivéve, aki amugy is képlánt tart.

Volt ugyan egy esetem, hol az illető lelkes kérdésemre: „miért nem vezeti magyar nyelven az anyakönyveket?” azt válaszolá, hogy egyháza kívánságát teljesíti, s én erről nem is kételkedem. De kérem az egyes hívek, avagy egyházak jogköréhez tartozik-e ilyenben határozni s irányt adni? *En ugy vagyok meggyőződve, hogy nem!*

Mert az anyakönyvek oly okmányok gyűjteménye, melyek nem magán, de köz, de országos használatra s az egyes személyeknek a közhatali viszonyokkal szemben szükségesek. — S a midőn annakelőtte országzerte kizárólag latinul vitettek az anyakönyvek s a rom. katolikusoknál jelenleg is latinul vitettek: hozzánk illő, hogy azokat ezentul mi is mindnyájan, ugy mint előleink, egy, még pedig a hazai magyar nyelven vigyük.

Igy alakilag, rovatilag és tárgyilag egyöntetű és czelszerű anyakönyveink lesznek.

Ezért is idemlékelve közlök mintákat, melyekre ugy hiszem, lényeges kifogásokat alig teherni, miután több nagy egyházban használatban vannak.

Egyuttal intézkedem Hornyánszky úrnál, hogy ily és csak ily minták alapján, tartson későbbi nyomtatványokat, melyeket lehető jutányos áron mindenkor megvehessen tőle rendelni.

Aki pedig netalan nyomtatott rovatokat használni nem akar, legalább küvesse az itt közölt mintát, hogy az anyakönyvek tekintetében is „*egyesen és jó rendben*” végeztesse az eladunk a *reg-szendők.*

Melyek után szeretetébe zárt szives üdvözléssel maradtam B.-Csabán 1875. jan. 17-kén.

Nagyiszteletli urnak
hűn tisztelő
Szeberényi Gusztáv,
superintendentens

Felhívás Békésmegye néptanítóihoz

Tisztelt polgártársak! Molnár Aladárnak az országos tanítói nyugdíjtárgyában mintegy másfél évvel ezelőtt a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslata amellel, hogy elfogadható feltételek alatt a tanítónak tisztes nyugdíj öszvegyének s árvaínak tartható kegyadományt nyujt, 10. §-ában megengedi, hogy az albizottságnak emez intézkedése által nyerhetnek ugyan a tanítók nyugdíjtörvényt, de olyan, mely öhajásainak s várakozásainak csak részben is megfeleljen, semmi szin alatt sem. Az albizottság javaslata szerint ugyanis elvettétvén a magasabb öszvegig való biztosíthatóság, a tanítók nagy része elől el van zárva az ut, hogy a maguk s az övéik részére kedvezőbb s gond nélkül jövőt biztosíthatassanak. És a mi ebből egyenesen következik; nem látván a jövődre nézve biztató nyugdíj pontot, bizonytalan sorsunk miatti aggodalmunkban erejüket s idejüket nem szentelhetik kellő módon fontos hivatásuknak.

A békés-esabai tanító-egylet ezen baj eleven érzetében elhatározta, hogy tőle telhetőleg minden

követ megmozdít, hogy az albizottság javaslata ellenében a Molnár Aladár-féle nyugdíj törvényjavaslata, mint olyan, mely a tanítóság érdekeivel leginkább összevág, annak jelen s jövő helyzetével legelőbb gondol, egész teljességében ajánlások a képviselőháznak elfogadás végett. Elhatározta azt is, hogy felkéri országgyűlési képviselőjét, miszerint a nyugdíj törvény tárgyalása alkalmával szavat s befolyását ezen irányban érvényesítse.

Mint hogy pedig ezen ügy nem csupán a békés-esabai tanító-egylet, hanem mindnyájan ügyeljen, tehát a békés-esabai tanítók is, elhatározta, hogy egyenként és összesen felszólít benneteket, miszerint a czél biztosabb elérhetése tekintetéből, az övéhez hasonló eljárás követvén, forduljatok országgyűlési képviselőitekhez, kérvén őket, hogy miután a tanítói nyugdíj kérdés helyes megoldásával együtt a hazai népművelődésnek is szolgálhatna, annak idejében elhatározzák sziveskedjenek, hogy a képviselőház által a Molnár Aladár-féle nyugdíj törvényjavaslata, legkiváltképen pedig ennek 10. §-a fogadtassék el s emeltesék törvény erőre.

Tegyétek ezt! erre kér benneteket nemcsak a békés-esabai tanító-egylet, hanem a nevelésügyen kívül saját jól felfogott érdekeitek, család-otok jelen s jövő boldogsága s nyughéza is.

A békés-esabai tanító-egylet megbízásából:
Németh Lajos,
egyl. elnök.

Levelezés.

Orosháza 1875. január 19-én.*

Az orosházi önkéntestisztelő-egylet f. hó 17 én fáklás zenével tisztelettel vezér férfinál tek. Dány József elnök s t. dr. László Elek főparancsnok uraknál. Ezen tisztelettel kimutatta azt, hogy méltányolni tudja azon férfiak elismerést érdemlő cselekvényeit, kik lenyűgözve önzésüket, a közjó és közérdek előmozdításán működnek s bár nem is nagy a tér, melyen működésüket érvényesítik, az érdem abban áll, hogy betöljék tölteni helyeiket a társadalom s a haza javára. Oly férfiaknak nyujtott elismerést ünnepélyével az orosházi önk. tisztelő-egylet, kiknek létét, fenállását, sőt jövőjét is köszönheti, kiknek jószelűsége mellett a legszebb pályát fogja befutni s vezéreltük alatt erős, nem korhadó sudarat fog hajtani, a testület faja.

Hogy azonban magára az ünnepélyre térjek, nézzük miként ment véghez.

Folyó hó 17-én este 8 órakor Bayer István szakaszparancsnok ur lakásától indult el a fáklás menet, alparancsnok Herzeg Géza ur vezénylete mellett s egy oldal kanyarodással az elnök lakása, felé tartott. Elnökünknek üdvözlő beszédet tartott, Déghy Gyula barátunk, tejegetvén az egylet célját s tolmácsolván az egylet öhajait s kívánatait. Köszönő viszonzásában elnökünk ígerte a további pártolást s buzdította az egyletet kitartásra s egyetértésre, mely nyilatkozatait dörgő éljenek fejezték be, a tisztelgők részéről.

Immet főparancsnokunkhoz indultunk, hol a beszédet Lóvi Izidor az egylet torna tanára mondta el, mire főparancsnokunk előbb meghatóttan majd erőteljes szónoklattal közölte meg a tisztelgést, buzdító szavai önzetlenség töltötték el kebleinket s meggyőződésünk arról, hogy egyletünk melynek ily főparancsnoka van, nem pillanatnyi, de hosszú életre született.

Meg-meg újuló éljenek közben a menet Mayer Imre vendéglője felé tartott társas vacsorára. Kedélyesebb estélyt nem igen látott Orosháza, egy nagy család estélye volt ez, hol testvér testvérről mulatott. Nem hiányoztak esteli közben felkösztöttek sem, fellhangzott szava elnökünk, a elnökünk, főparancsnok s alparancsnokunknak, s mit ők elmondtak hiszem, hogy feledni sokáig nem fogjuk, kiemelem itt különösen a elnökünk tiszt. Harsányi Sándor ur igazán magyar szívből oredt komoly, majd humoros toaszjait.

Éjfélt felé jó kedvvel, de poidás reniben szét oszlott a mulató testület s hiszem, hogy nem volt ott egy ember is, ki ez estélyt ne számítaná legkedvesebb muláságai közé.

Egy tüzőlő.

Főt-Komlós, jan. 24. 1875.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Ugyhiszem, szivesen veendő, ha társadalmi életünk nevezetesebb eseményeit és mozzanatait Önnel és a t. közönséggel koronként közölni feleget.

Ezuttal két gyászbeszédet értesíthetem, melyeknek mindgyike szívünket megrendíté s mely megilletődés, bánat és részvét érzetével tölté el.

Az első ugyanis, hogy folyó hó 4-kén a kerületen halál, Soltész Dezso joghallgató, néhai

Soltész Ádám helybeli jegyző szép reményekre jogosító fiát, ragadta ki körünkől. Temetése vizkeresztkor volt, melynél a gyászszertartást tisztelt Csermák Kálmán, helybeli ev. lelkész végezte. A koporsót nagyszámú részvevő közönség, Komlósnak minden rendű és, rangu lakója, vette körül. Sirattak az elhunytban, nem esaka közkedvességű s tehetséges ifjút, kit a halál lehellet elhervasztott élte virága 21 éves korában, de siratunk egyszersmind a derék Soltész család utolsó férfi tagját s öszlopát is. — Hűlt tetemeit a mezőhegyesi katonai zenekar gyászindulójá mellett kísérték ki az örök nyugalom helyére.

A másik eset, Gál Dániel köztisztviselőben álló tanítók nejeinek születtől Turóczy Emília asszonynak halála. — A Gál-család egy idő óta kemény megpróbáltatás napjait élte. Még nincs egy éve, hogy a halál megöszte azt egy szépen fejlődő bimbótól — 10 éves leánykától. Pár hóval ez előtt egy másik leányuk s erre maga a családapa is súlyos beteg lett. Az önfeláldozó, hű ápolás mellett, ezek ugyan fellábadtak, de nem sokáig tartott a felelti örömrük, mert im a hű ápolónő is megbetegedett; egészen váratlanul beköszön a halál s tüdőböl okozta egy heti szenvedés után végzetet a drága életnek. Az elhunyt hű nő, szeretetteljes édes anyja s általában a derék, házas szerény és munkás nők példányképe vala. Folyó hó 21-kén közrészvét nyilvánulása mellett végbe ment temetésén, az egyházi szertartást végző lelkész — Zsilinszky Mihály — ez éreneyéből állított neki maradandó emlékoszlopot. — Él 36 évet. Kora elhunytát siratja férjén és öt árváján kívül, szive közepén megrablott édes anyja, kinek az elhunyt egyetlen leánya, öröme, vigasza s mindene vala.

Lengjen nyugalom az elhunytak siri álmán s a vérző szívűeknek nyujtson az ég vigasztalást: Ezek után álljon még itt néhány statisztikai adat Komlósról az elmúlt évről.

I. Született 253 fi, 202 leány, összesen: 455. Ezek közül: 14 holtzülött 12 törvénytelen s 6 pár iker volt.

II. Meghalt: 232 fi, 243 nő, összesen: 475, s így 20-al töbe halt meg mint született.

III. Eskettetett 135 pár.

Remélve, hogy jelen soraimnak, becses lapjában egy kis helyet szorítand, hiszen ugy is oly keveset tud róink a nemes vármegyére, kivált mióta elszakítottasunkat aláírta, szives üdvözléssel vagyok igaz tisztelője,

Komoróczy.

B.-Csaba jan. 27.

Ma délután kísértük közrészvét mellett örök nyugalomra városunk legbuzgóbb, legtevékenyebb legértelmesebb polgárainak egyikét, idős Zsilinszky Mihályt. Született 1817. év szept. 28. Már fiatal korában viselt alsóbbrendű hivatalokat mind a városnál, mind a helybeli evang. egyháznál. Ezen utolsónak közel 30 év óta volt presbytere két évig pedig (1861 és 1872) gondnoka. Gondnoksága alatt épült az egyik paplak. A városnál szintén két évig (1867 és 1868) viselt főbírói hivatalát. Az egyházi és városi gyűlésekben egészen utolsó súlyos tehetségei folytást élénk részt vett s szép természetes esze, gyors felfogása, helyes ítélő tehetsége, általában ismét jó akarata és igazságszeretete okozták, hogy felszólalása mindig nyomtatékkal bírt. Évek óta alig volt közügy, melyben mint bizottsági tag ne szerepelt volna, s midőn nem is viselt nyilvános hivatal, lakos társaink oly bizalommal viseltettek hozzá, hogy ügyes bajos dolgunkban rendszeres hozzá folyamodtak tanácsadásért. A közügyek azonban nem vöntak el őt annyira házától, hogy mint legzondosabb családapá ne végezte volna teendőit, különösen két korán elhalt leányai után árván maradt unokái körül. Főtiszt. Szeberényi Gusztáv superintendens ur meghatóttan esetele a koporsója körül gyülekezett ezereknek azon veszteséget, mely halála által érte a várost, az egyházat és a családát. Siratják: hű neje Patay Ilona, ki vele 40 évig élt boldog házasságban s két derék fia, n. m. Mihály, e lapok szerkesztője és Endre kassai reáltanodai tanár. Vigasztalja őket azon osztatlan közrészvét, mely a boldogulát vallásúfomság nélkül kísérte sirjába s azon meggyőződés, hogy eleget élt, ki ugy élt s oly jó hírnevet hagyott maga után mint ő. Hűlt tetemeit az ev. kastélyi temetőben lévő családi sírholtba tétették örök nyugalomra, korán elhalt kedves menyő ifj. Zsilinszky Mihályné szül. Haan Karolina mellé. Áldás és béke lengjen hamvaik felett!

R. I.

Felhívás. — Olv. áru

Békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egylet f. év február hó 8-án d. u. 1/4 órakor, Gyulán a megyeháza nagy termében választmányi gyűlést és nyilvános felolvasást fog tartani;

reményekre
ből. Temetése
gyászszertartást
év. lelkész vé-
vő közönség,
lakója, vette
esaka közke-
halál lehellete
orában, de si-
es család utolsó
otemeit a me-
nlója mellett
re.

születlen álló
Mária asszony-
óta kemény
mes egy éve,
szép fejlődő
Már hóval ez-
a családapa
apólas mel-
sekaig tar-
apólonó is
készen a ha-
alás után vé-
hú nő, sze-
derék, házas
vala. Folyó
mellett végbe-
ást végző lel-
nyeitől álli-
— Elt 36 évet.
árváján kívül,
kinek az el-
gasza s min-

1875-ik évi január hó 9-én a polgári ka-
szinó helyiségében a bukovinai csángó-magyar
testvérek javára rendezett táncvizsga bevétel
és kiadásairól.

Bel-pi jegyekből 110 frt, felülfizetésekből
és pedig: Ferenczy Alajos 5 frt, Teleszki Ferencz
2 frt, Huszka Kálmán 2 frt, Czegényi Gyula 1 frt
Zugovics Béla 30 krt, Tóth Sándor 1 frt. Komlósi
alezredes 1 frt, Öry főhadnagy 1 frt, Lederer Ede
50 kr. Batik Elek 1 frt, Bornhauser Antal 2 frt,
Csokonai Gyula 1 frt, Göndös Benedek 9 frt,
Csaponyi Ignác 1 frt, Nuszbeck József 1 frt, Al-
cszer János 1 frt, Czángulsky József 4 frt, dr.
Glaser Károly 1 frt, Schweitzer Gyula 2 frt, Dobay
János 5 frt, = 41 frt 80 kr. — Külön adakozá-
sokból és pedig: Lederer Lajos 1 frt, Kliment
Gyula 1 frt, Löwner Mór 1 frt, Kirilicsku Gyula
1 frt, Balog Sándor 40 kr. id. Kohlman Ferencz
1 frt, Hetzler Alajos 50 kr. Lindenberger Ignác
50 kr. Repold Károly 50 kr. Moldovány István
50 kr. Pastiner János 1 frt, Berudt János 50 kr.
Habinay József 1 frt, id. Hoffmann Mihály 1 frt,
Dömény Lajos 2 frt, özvegy Nyéky Alajosné, Kis
Jenőről 5 frt, Kratochvill József 3 frt. N. N. 1 frt,
Majör József 1 frt, dr. Erkel Rezső 5 frt, Csokonai
Alajos 1 frt, Janó Sándor 1 frt. = 29 frt 80 kr.
Összesen: 181 frt 70 kr. Ebből levonva a kiadást
mely tess: 80 frt 42 kr. Maradvány 101 frt 28 kr.
Kelt Gyulán január 22-én 1875.

Kratochvill József,
casinó igazgató és a táncvizsga
rendezője.

A fentebbi összeg általam a „Szegedi Híradó” szer-
kesztőségéhez küldött az illető helyre szíves juttatás
végett.
Dobay János.

— *Jegyzéke a b-gyulai kir. törvényszéknél*
1875. évi február 1-ső s következő napján elő-
dandó polgári pereknek.

8079. Balogh Rebeka és társainak ifj. Tar
Mihály ellen a gyulai 1284. 2949. sz. tjvi ingat-
lanokhoz 1/10 részből örökjoguk megítélése iránti
pere.
9535. Kemény Mihály mint a csabai népbank
elnökének Maléth Mihály és neje ellen tulajdon-
jogi arány megállapítása iránti pere.
9805. Erdődi Sámuelnek Erdődi József ellen
öröklött vagyonok elkülönítése, elvont hasznok,
és költségek megtérítése iránti pere.
9806. Lestyán Sámuelnek Boldis Pál ellen
3600 frt tölke tartozás és jár. iránti pere.
9941. Vigyán Flóra és társainak Berger
Gyula ellen 186 1/2 öl tűzifa, esetleg 1678 frt 50
kr. értéke iránti pere.
10558. Nyári Terézia Barát Györgynek
Szabó Albert Anna Gazdag Jénozné ellen 242 frt
77 kr. örökségi osztályrészt s jár. iránti pere.
10930. M. Nagy Juliánna és Máriának, M.

megyénk tudós és meleg lokkesedés és hazasze-
rettel megáldott lelkű fia, nagytiszteletű Horváth
Sámuel tótkomlósi kiérdemült ev. lelkész ur bemu-
tatván és felolvasván, a már bírálattalag egyhan-
gulag el fogadott és ajánlott ily czimú művet: „Mily
állást kell elfoglalni a magyar fajnak a mai vi-
szonyok között, ha jelenét és jövőjét minden irány-
ban és minden időre biztosítani akarja.”

Mintán a megyei közmívelődési egyletnek
első nyilvános felolvasása, a megyei nagyerdemű
közönség részéről oly élénk tetszéssel fogadtatt.
— annak biztos reményében, hogy eme hazafias
szellemű felolvasás, a legjobb hatást fogja gya-
korolni. — bátor vagyok egész tisztelettel felhí-
ni megyénk művelt közönségét, a megyének min-
den lokkes fiát és leányát, sziveskedjenek — a
megyei közmívelődés iránti érdeklődésüket bebi-
zonyítva, — az egyletnek eme nyilvános felolva-
sásán mennél nagyobb számmal megjelenni.

Kelt Gyulán, 1875. január 27-én.
Göndös Benedek
apát és lelkész
egyleti elnök.

Felhívás.
Van szerezésén a békésmegyei okszerű mé-
hész-egyletnek alapító-, működő- és pártoló tagjai-
val tudatni, hogy az egylet f. év február hó 10-én
d. u. 4 órakor Gyulán, a megyeháza nagy termé-
ben rendes közgyűlést tartand, melyre az egylet
tagjait és a megye nagy közönségét ezennel tisz-
telettel meghívom.

A gyűlés tárgysorozata: 1) igazgató elnöki
jelentés az egylet működéséről; — 2) a múlt 1874.
év november 26-án elhalálozott derék titkár és
minta-méhész Merkl Alajos helyett új titkár vá-
lasztása; — 3) pénztárnoki jelentés és az évi szá-
madások megvizsgálása; — 4) netaláni indítvá-
nyok tétele.

Kelt Gyulán, 1875. január 29-én.
Göndös Benedek,
apát és lelkész
egyleti elnök.

Számadás
1875-ik évi január hó 9-én a polgári ka-
szinó helyiségében a bukovinai csángó-magyar
testvérek javára rendezett táncvizsga bevétel
és kiadásairól.

Bel-pi jegyekből 110 frt, felülfizetésekből
és pedig: Ferenczy Alajos 5 frt, Teleszki Ferencz
2 frt, Huszka Kálmán 2 frt, Czegényi Gyula 1 frt
Zugovics Béla 30 krt, Tóth Sándor 1 frt. Komlósi
alezredes 1 frt, Öry főhadnagy 1 frt, Lederer Ede
50 kr. Batik Elek 1 frt, Bornhauser Antal 2 frt,
Csokonai Gyula 1 frt, Göndös Benedek 9 frt,
Csaponyi Ignác 1 frt, Nuszbeck József 1 frt, Al-
cszer János 1 frt, Czángulsky József 4 frt, dr.
Glaser Károly 1 frt, Schweitzer Gyula 2 frt, Dobay
János 5 frt, = 41 frt 80 kr. — Külön adakozá-
sokból és pedig: Lederer Lajos 1 frt, Kliment
Gyula 1 frt, Löwner Mór 1 frt, Kirilicsku Gyula
1 frt, Balog Sándor 40 kr. id. Kohlman Ferencz
1 frt, Hetzler Alajos 50 kr. Lindenberger Ignác
50 kr. Repold Károly 50 kr. Moldovány István
50 kr. Pastiner János 1 frt, Berudt János 50 kr.
Habinay József 1 frt, id. Hoffmann Mihály 1 frt,
Dömény Lajos 2 frt, özvegy Nyéky Alajosné, Kis
Jenőről 5 frt, Kratochvill József 3 frt. N. N. 1 frt,
Majör József 1 frt, dr. Erkel Rezső 5 frt, Csokonai
Alajos 1 frt, Janó Sándor 1 frt. = 29 frt 80 kr.
Összesen: 181 frt 70 kr. Ebből levonva a kiadást
mely tess: 80 frt 42 kr. Maradvány 101 frt 28 kr.
Kelt Gyulán január 22-én 1875.

Kratochvill József,
casinó igazgató és a táncvizsga
rendezője.

A fentebbi összeg általam a „Szegedi Híradó” szer-
kesztőségéhez küldött az illető helyre szíves juttatás
végett.
Dobay János.

— *Jegyzéke a b-gyulai kir. törvényszéknél*
1875. évi február 1-ső s következő napján elő-
dandó polgári pereknek.

Nagy Imre ellen szülőik után maradt vagyonok
felosztása iránti pere.

Előadó: *Huszka Mihály tiszti bíró.*
4894. Benyó Judit férj. Karkus Pál né felpere-
snek Benyó György alperes ellen 578 frt 87 1/2
kr. s jár. iránti pere.

5243. Cséfi Flóra felperesnek, O. Veres
János alperes elleni 540 □ öl nádas visszabo-
csátása s jár. iránti pere.

5374. Szekán Mihály felperesnek Csupilla
Péter alperes elleni adásvételi szerződés érvényte-
lenítése s jár. iránti pere.

7069. Jordán Antalné felperesnek Jordán
Antal alperes elleni váló pere.

8686. Marosi Sára felperesnek, Máté Ferdi-
nánd alperes elleni váló pere.

74. Öz. Marik Adámné s társai felpere-
snek Marik György és társa alperesek elleni örök-
ségi osztályrészt s jár. iránti pere.

177. Ifj. Patai Mihály és társa felpere-
snek Thomka Emil alperes elleni 5772 frt 6 kr. s jár.
iránti pere.

358. Öz. G. Nagy Sándorné felperesnek
Kis F. István és társai alperesek elleni 2000 frt s
jár. iránti pere.

564. Benesik Pál felperesnek Kmetykó Ju-
dith alperes elleni váló pere.

678. Vrbovszky Mihály felperesnek Filó Má-
ria alperes elleni 2036 frt 5 kr. s jár. iránti pere.

Előadó: *Teleszky Ferencz tiszti bíró.*

510. Varga István felperesnek Baroka And-
rás és Ökrös István alperesek elleni számadási pere.

677. Pap Juliánna férj. Csete Gáborné és
érdektársai felpere-
snek öz. Toldi Jánosné szül.
Nagy Erzsébet alperes elleni örökösödési pere.

921. Kertay Zsigmond m. tiszti ügyész felpere-
snek Melis Mátyás szarvasi alpnztárnok al-
peres elleni tiszti keresete.

Ujdonságok.

Lapunkra újabban érkezett előfizetőin-
ket tisztelettel értesítjük, hogy előfizetési-
ket csak is február elejétől számíthatjuk,
miután a januári példányok 1-ső és 3-ik
száma teljesen elfogyott. — 2. 4. és 5 szá-
mot kivételesen már megküldjük; — fel-
kérjük egyúttal azon lapok szerkesztőit
vagy kiadóit, kik velünk esereviszonyban
vannak, lapjaikat a „Békés szerkesztőségnek
B.-Csabára” küldeni.

A kiadóhivatal.

* *T. lapkollegánk* a „Békésmegyei Közlöny”
rosz néven veszi azt, hogy Mokry annak ismeret-
es választás Rimpler Pál urhoz közzétűt, mielőtt
annak közlését ő, mint illetékes lap megtagadta
volna, s egyúttal figyelmeztet bennünket azon köl-
csönösen adott szavunkra, melynél fogva „oly
közlemény egyikünk sem fog közleni saját lap-
jában, melynek előzménye a másik lapban jelent
meg.” Ez igaz, s ezuttal is biztosíthatjuk a „B.
K.”-t arról, hogy mi ezt általános szerk. szabályul
tartjuk és tartani fogjuk jövőre is. — egy kis ki-
vétel. Nalla regula sine exceptione. Jelen eset-
ben azon körülményre kell figyelmeztetnünk a
„B. K.”-t, hogy a „Békés” — mint a homlokán
is olvasható — több békésmegyei nyilvános egy-
letnek, s ezek közt a békésmegyei gazdasági egyes-
ületnek is *hivatalos közlönye*, s mint ilyen, nem
zárhatja el használatát ezen egylet *hivatalos közle-
ményeitől* még akkor sem, ha azok választ alak-
jában küldetnek is be. Ez a kivétel. eset forog
fenn jelenleg. Mokry ur nem mint privát egyén,
hanem mint a békésmegyei gazdasági egyesület
titkára kereste fel választásul lapunkat, mint ugyan-
azon egyesület *hivatalos közlönyét*, s nekünk köte-
lességünk volt azt elfogadni a nélkül, hogy ez ál-
tal valami „megtálatlanságot” követettünk volna el lap-
kollegánk iránt.

△ *Dő esztendőnek* nézünk elé, legalább a
közép híedelmé szerint, — miután f. hó 26-án
reggel 8 óra előtt oly nagy menydörgés és vil-
lámlás izesztgette az ilyesmitől félőket, hogy be-
lasztási illénynek egy legmelegebb nyári napra is. Akad
elég merész állító, aki látni vélte „a haragos
Hadúr hulló nyilait” a menyköveteket is. Nem tud-
juk mi van a végzet könyvében, sem „Csokonai
Vitéz Mihály jóvendőlései”-ben megírva a most
folyó évről, de hogy ránk férme már egy bő esz-
tendő is, annyi bizonyos.

△ *A jövő hét* változatos programot ígér,
a menyében megyei közgyűlés, — közmívelődés
egyleti felolvasás, — méhész-egyleti gyűlés, — s
a farsangot bevezető mulatságok mind ekkorra
összpontosulnak.

△ *Farsang, de igaz.* A megyei irnokok fo-
lyamodtak laklér. esetleg drágasági pótlék meg-
nyerhetése iránt a tens nemes vármegyéhez, de
mielőtt az illetékes forumhoz érhetett volna az
alázatos instantia (azt mondják nem volt „elégge
alázatos”), már bölcsőjében megfojtották a kis re-
mény-csecsemőt; azt mondván az állandó választ-
mányi gyűlés, hogy 1-ször: az irnoki állomás ki-
válna fiatal embereknek kiképzésére való elő-
iskola (jelenleg pedig történetesen mind a négy
irnok család ember), 2-szor: meg a múlt évek-
hez viszonyítva most nincs drágaság (oh tempora,
oh mores!! meglátszik, hogy a határozat-hozók
egyike sínes a piacra szorulva) s ezek alapján a
kérvény elvetendőnek véleményeztetett.

△ *Az aradi ügyvédi kamara* választmányi
tagjai közé városunkból Szigethy Lajos ügyvéd
ur 44 szavazattal választott meg.

△ *A jövő hó* 1-jétől fogva városunkban is
leendnek borkocsik — fiakkerek, — melynek
eddig is érzékeny hiányát nélkülöztük
△ *Czélészervi intézkedés* lenne, ha a nagy-
templom és ifj. Uferbach János előtti útjáró hely-
lyen, az egy szál puló mellé alkalmaznának leg-
alább is még egyet, mert kivált a téli sáros idő-
ben, két szembe jövő közül egynek okvetlenül
vagy bokáig érő sárba kell kitérni, vagy a másik
átjövételét kell bevárni; — továbbá a Ferentzy
és Orley ház közti utcában a kövezet végpusz-
tulásnak van hagyva, sáros gödrös mindenütt, pe-
dig még nagyobb összeg ráfordítása nélkül hely-
rehozható lenne; és végül — míg a belvárosban
már esti 5 órakor meggyújtják a lámpásokat, a
piacon felé még éjszakánként sem ég, csak elvéve
egy hónapban egyszer-egyszer. — A rendőrség
ezek folytán kéri a bajok lehető orvoslására.
△ *A csabai* agarász-egyleti bál, mint hall-
juk kitünően sikerült, városunkból is számos csa-
lád rándult át e kedélyes mulatságra.
△ *Hanem a joggyakornokok* egyletté alakuló
gyűlése nem valami meglepően ütött ki, nem je-
lennév meg 8-nál több az érdekeltek közül; any-
nyi eredménye azonban lett, hogy hárman kikül-
dettek az alapszabályok tervezete iránt.
△ *Kondoros, Csáki* és Kis-Kondoros puszták
közösségé alakítása, a megyének minden el-
követett ellenzése dacára is, egy belügyminiszteri
határozat által elrendeltetett.
△ *Lapunk* t. szerkesztőjét súlyos csapás érte,
amennyiben édes atya, id. Zsilinszky Mihály f. hó
26-án élte 59-ik évében jobblétre szenderült. —
Példás becsületességű, vas szorgalmu, tevékeny,
értelmes férfiú volt, aki Csabán két évig köz-
megelégéssel, ritka értelmességgel viselte a
bírói hivatalt. Áldás legyen az elhunytak emlé-
kezetén, — a megszorodott családnak pedig
legyen enyhítő tudat azon közszerzvet, melylyel
minden tisztelője és ismerője sorsában osztozik.
△ *Báti hírek.* Ma este a kath. kör saját
helyiségében bált rendez, — holnap este lesz a
„hetek bálja” a „Koroná”-ban, farsang hétfőjén
az évek óta jól sikerülni szokott „bohóc-estély”
színtér a „Koroná”-ban, s ezenkívül hallottuk em-
legeni még, hogy a polgári kör is rendez egy
bált saját könyvtára javára, — és még egy bál
leend a polgári iskola javára, melyet a városi ta-
nultsági fogva rendezni; — ha visszaemlékezünk a
tavali kitünően sikerült polgári iskola báljára,
nincs okunk kételkedni ennek sikeréről sem, — re-
mélve, hogy a közönség, e város gyermekei ne-
veltetési érdekében, még ez egy bábra áldozni,
semmi esetre sem fog fukar lenni. — Hanem a
„48-asok bálja,” melynek előmozgalmait jelzők,
egyidejűleg elmarad; — nem akart ez egyebiránt
sem tüntetés, sem „onra bál” lenni a „hetek”
ellenében, (hoesánst uraim! de már ezen a né-
ven ismerik e bált) hanem egyszerűen, az ifjuság
nagyobb zöme által rendezendő táncvizsga, mely
keblől kikárni senkit sem akart, — s hogy je-
lenleg elmarad, annak okai olyanok, melyeket nyil-
vánosság előtt szellőztetni hosszas, de másrésztől
ildomos nem lenne.
△ *Hymen hírek.* Schmidt József kir. tör-
vényszéki jegyző jegyet váltott Heródekné Anna kis-
asszonnyal; — Csothka Gergely sarkad-kereszturi
posta-mester eljegyzé Wullner Nina kisasszonnyal;
— Mogyoróssy Sándor helybeli fiatal iparos pe-
dig Batonyáról Bertók István ur — Mária leányá-
val váltott jegyet. Legyenek boldogok mindanyian!
— *Az országgyűlésen* f. hó 23-án Békésmegye
azon kérvénye vétetett fel, mely szerint a vá-
lasztási törvények adófelvételre vonatkozó sza-
kasza april végéig felfüggesztetni kérték Beliczey
Rezső és Kemény Mihály erőlyesen szállaltak fel
a kérvény mellett, Tisza Kálmán is tett egy in-
dítványt arra nézve, hogy a kérvény véleményes
jelentéstétel végett a belügyminiszterhez tétessék
át; de a többség 125 sző 102 ellenében a kérvény
bizottság abbéli javaslatát fogadta el, hogy a
kérvény egyszerűen ad acta tétessék, mivel e kér-
vés már egyszer eldöntetett a házban.
— *Szarvason* is készül egy ovodai álarcos
bál febr. 6-án; reméljük, hogy a közönség méltó
érdeklődése el nem marad. Az eredményről érte-
síteni fogjuk t. olvasóinkat.
* *A békésmegyei művelődéstörténelmi* társulat
febr. 8-án a délutáni órákban fogja tartani felot-
vasással egybekötött rendes választmányi gyűlését,
melyen a v. tagokon kívül a n. é. közönség is
szívesen látatik. Felolvasó lesz: Horváth Sámuel ur.
* *Kécsk ember* emlékszik januárban oly cso-

dálatos időre, mint aminő e hó 26-án volt, t. i.
korán reggel nagy villámlás és menydörgés után
sűrű eső és jégzapor következett, mire ismét ki-
derült. Zih Károly ur édes atyjának hátrahagyott
írományai között az van feljegyezve hogy 1843.
év február 28-kán volt hasonló villámlás és meny-
dörgés. Orosházáról azt a hírt vesszük, hogy a
26-ki dörgés alkalmával a villám beütött a köz-
ség tanyájába, de a takarmányozó egyik cseléd
nehány pereznyi elkábításán kívül egyéb bajt nem
okozott.

— *Szarvason*, a két gyilkos postarablók
kiadása iránt fenforgott jogüzeti külömbözeteket
sikerült illetékes helyen szerencsésen kiegyenlíteni.
Práznovszky biztos ur nagy elismeréssel nyilatko-
zik a szarvasi esendlegények hű és ügyes közre-
működéséről, mit utólag az igazság érdekében
érintünk.

— *A szarvasi postalegény* gyilkosai Izsó és
Makai öcsödi legények a szolnoki rögtönítelő bi-
rórság által általi halálra ítéltettek, mely
ítélet rajtuk f. hó 25-én végre is hajtatott. Makai
még a vizsgálat alatt kívánta, hogy ha már fel-
akasztják, legalább Öcsödön tegyék, hogy az öcsö-
dieknék intő példál szolgálhasson, és hogy el-
mondhassa szüleinek, mily rosz nevelést adtak
neki gyerekkorától fogva. Bizony szomorú Jolog,
mikor csak ily retentő példák által lehet a nép
egy nagy részét visszatartani a gyilkosság és rab-
lás bűnétől.

* *Gyönyörű mákravágók* kerültek kéreuzab-
ban Csabán. Annak a Mitykó Jánosnak fiai, ki
most Valastyán társával a gyulai börtönben ül,
két fia nem akar jobb lenni apjánál. Több mint
3 mázsa dohányt loptak el Milyó Mátyástól; —
kézrekerülvén, sok büntényt fedeztek fel még ed-
dig is. — Mi lesz az ilyen elvetemült ifjakból, ha
majd a börtönben még jobban elkészülnek gonosz
mesterségök folytatására! Érdekes, hogy a lopott
dohányt a disznó öl közepén mintegy négy lábnyi
mélységben ásták el. Számos társaik vannak el-
fogva.

— *A sarkad-kereszturi* ifjuság által folyó hó
16-án rendezett bál, mint utólag értesültünk, pom-
pásan sikerült, úgy, hogy a jelen voltak sokáig szí-
vesen fognak rá visszaemlékezni A bálnya ngs.
Sánta Lászlóné volt, a ki a hölgykoszorúnak egyik
legszebb rózsját képezte; mellette kintittek: Ku-
bányi Jenni, Sánta Ilon, Dutkay Kubányi Paulina,
Barodi Kornélia, Nikoledon Lászlóné, Szántai
testvérek és Serfőz Viktoria kisasszonyok, mind
megannyi kellem és báj megtestesült alakjai.

+ *A szarvasi nőegylet* jótékonyágát egy
szép tettel kezdé meg. Leveszotó intézetet állí-
tott fel, hol naponként 25—30 szegény embert izte-
letes levestel és egy adag kenyérral lát el. Öszinte
elismerésünket f-jezzük ki ezen ifju egylet, külö-
nösen annak tisztviselői iránt, kik teljes odaadás-
sal munkálkodnak azon, hogy egyletük a kitűzött
célnak minél inkább megfeleljen.

— *Rehly Lipót* aradi nyomdász ur az általa
január 9-én díszesen kiállított báli tudósítások és
sorsjegyek árát nagylelkűen a szarvasi nőegylet
tökéjének gyarapítására ajánlotta fel. Fogadja érte
az illetőknek őszinte köszönetét!

Vegyes hírek a hazából és a nagyvilágból.

— *Szegeden* iparmuzeumot akarnak létesí-
teni; bizottsága már megalakult; elnök Obláth Li-
pót, jegyző Gelléri Mór.

— *Az aradi ügyvédi kamara* j. n. 26-kán
megalakult. Elnök lett *Náray Imre*, alelnök *Chor-
rin Ferencz*, ügyész *Péterfy Antal*, titkár *Vizer
Péter*, pénztárnok *Schöpfesz Ede*, választmányi ta-
gok: *Hász Sándor*, *Felix Ákos* (csabai) *Varjassy
József*, *Szalay Károly*, *Boglányfy Gergely*, *Szigety
Lajos* (gyulai), *Nyistyor József*, *Popovics Dessea-
nu*, — póttagok: *Sekula György*, *Kopcsányi Jó-
zsef*, *Hofbauer Sándor*. A megalakulás előtt *Nagy
Sándor* aradi törvényszéki elnök szép beszédet
tartott, majd korelnökké írt *Kalmár Mihály* gyu-
lai ügyvéd. Megjelent összesen 110 ügyvéd, az
aradi, békési, körösbányai és borosjenői törvény-
székek területéről. A gyűlést megelőző napon ér-
tekezlet tartott, melyen a választásnál követen-
dő eljárásnál az egyetértés ezelleme hangoztatott,
hogy sem politikai sem nemzetiségi érdekek ne
szerepeljenek. De biz ott mind a két nevezett ér-
dek dolgozott. Erről tanuskodtak a szavazatlapok
melyekből kitűnt, hogy pl. a Boglányfi párt a Ná-
ray pártból egyet sem vetett fel, míg e.ek amazoké-
ből igen. — Vizsgálat különben az, hogy román
atyánkfiai nem röstellik többé a magyar szót, s
nyilvánosan is vallják, miként Magyarország nem-
zetiségei csak karöltve fejlődhetnek. Mi szép, a
felvilágosodott testvéreknek e szép nyilatkozata!

Irodalom és művészet.

— *Vettük az „Apollo”* zeneműfolyóirat ne-
gyedik évfolyamának első számát. Tartalma egy
szép pályanyertes polka (Melánia-polka) *Hoffer
Károlytól*, egy csárdás *Hova csikós olyan szapo-*

rán? Ki volt itt? és Volt nekem szeretőm? legújabb felkapott népdalokból Tisza Aladár jeles csárdás szerzőnk által ügyesen szerkesztve, és egy Mazurka Nagy Bélától. Ezen három tánczdarab közlésével úgy látszik a farsangi időnyre számított a szerkesztő, s hisszük, hogy e részben előfizetői ohajjal találkozott. Van ezenkívül e füzetben egy igen érdekes nagyobb szabású szonett-darab, „Impromptu“ a korán elhunyt nagy tehetségű Feigler Viktortól, ki a nemzeti zenedében a zeneszerzés tanára volt, s ugyanattól egy dal: „Piros a te kendőd lobog is,“ Ez utóbbi mult évben a budai társaskör egy estélyén már előadott s nagy tetszésben részesült. Végre a dalárdának is jutott egy darab Bogán Ignác „A szelőlöhöz“ című, Vörösmarty szövegére írt férfinégyesében. A borítékra a többi között Kápi Gyula a zene történelmét (jelenleg Bach Sebastyén életét és működését) tárgyalja. — Ebből látszik, hogy a jelen füzet is teljesen megfelel azon magas kívánalmaknak, melyeket ezen nálunk e nemben egyetlen közlőhöz kötni az eddigiek után szokva vagyunk. — A jövő számban Beliczaytól egy albumlapot, Dopplertől egy salon zeneszerzemenyt, Allagától egy Talány-keringőt, Wachteltől Bihari. Csermák, Lavotta, Ruzsitska és más régi magyar zeneszerzők műveinek átiratait, végre sok jó táncz-zenét, legújabb operák és operettek kivonatokát, ábrándokat ígér a szerkesztő, s hogy igéretét beváltandja, arra nézve a zenefolyóirat eddigi hason szellemben összeállított kötetét elég kezeséget nyújtanak. — Jó lélekkel ajánlhatjuk tehát minden zenekedvelőnek ezen jó és olcsó zeneműfolyóiratot, mely sokoldalúságánál fogva csaknem minden zenészi igényre kiterjeszti figyelmét, műárusaink németes irányával szemben kiárlólagosan magyar szerkesztéséért is dicséretet érdemel. Előfizetheti egész évre 6 frttal, félre 3 frttal, Budapesten, a kiadóhivatalnál (viziváros, iskola-utca 681.)

— Szönyey József számadatai szerint hazánkban ez év elején 246 hirlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven; 78 német, 30 tót, 12 oláh, 2 olasz, 1 zsidónyelven összesen = 369.

— Liszt Ferenc a jövő hó közepén érkezik haza Olaszországból.

— Az akadémia mult hétfői ülésében Gönczy Pál emlékbeszédet tartott Dorner József tag és egykori szarvasi tanár felett.

— Petőfi „Tündér álmát“ Cassone József olasz nyelvre fordította.

Gazdászati ipar és kereskedelem.

A csabai gazdasági-, kereskedelmi-, és hitel-egyletről különféle kedvező hírek keringtek. Ez vizsgálatra adott alkalmat, melynek eredménye lett, hogy az eljárásban szabálytalanságok fedeztetek fel, melyek onnan eredtek, hogy a választottak nem tanúsítván elegendő pontosságot, minek következtében a formák nem minden esetben voltak megtartva anélkül azonban, hogy e rében az intézet kár, veszteség érte volna. Kifogásoltatott, hogy az intézetben nincs meg a kereskedelmi szellem, azaz: nincs árusztály-vezető. Ilyen vezető csakugyan nem volt, mert az intézet — pangó kereskedésünkkel — egy szakférfi dotációját meg nem bírta. Mindazonáltal jövőre szakember alkalmazása czéloztatik, ki egyszersmind a titkári teendőket is végezni, a könyvvitelt és pénztárnokságot egyelőre szintén egyéjén végezni. Az intézet kereskedése lendületet így se vehet, míg a viszonyok jobbra nem fordulnak, de a kedvezőtlen hírek elnémulandnak, a kezelés szakszerűbb lesz, és conserváltatik az intézet, melynek életképessége kétségtelen — a remélt kedvezőbb időkhig. Mihelyt ezen idő bekövetkezett, szükséges lesz további részfizetést decretálni, mert a 45,000 frt töké, melylyel az intézet jelenleg rendelkezik, csakugyan kevés.

A főbaj az volt, hogy az intézet a jelen viszonyok közt nem mozgatható, de ezen baj általános volt s azért ezen intézetet, melyet életképesnek mondunk s valóban annak tartunk — bukni hagyni, valóban menthetlen hiba volna.

A helybeli kereskedők némelyike az intézet irigykedve nézi — nincs ennél fonákabb fel-

fogás; annak fennállása felvirágosza a csabai kereskedésnek, tehát az egyes kereskedőknek is érdekében áll. A ki némi kereskedői érzékkel bír, annak ezt magyarázni felesleges. Egy sorony kis kereskedő megélhet hasonló intézet nagyobb forgalma után. Az erősebbek vele versenyezni fognak, a mi a helybeli kereskedés életerejét, soliditását fejteni, annak nevé, hitelét kifelé emelendi. Valamely piac számot alig tehet addig, míg árucarnoka nincs, nos hogy képződjék ily intézet, kereskedő osztály nélkül, mely osztály képződéséhez egy kereskedelmi intézet bizonyára erős contingenssel járul. Rövidlátás tehát a csabai intézetet kancsal szemmel nézni — a mit kereskedő egyenektől legkevésbé váránk, kiknél a kollé betéteket feltételezzük. Ily felfogás érthető valamely félre eső faluban attól, aki ott a piacot monopolizálja, de a csabai piacon az minden helyes alapot nélkülözi; ellenkezőleg elvárjuk a csabai kereskedőtől, hogy ezen intézetet a csabai piac, a helybeli kereskedés, a vidék gazdasága érdekében teljes rokonszenűben, támogatásukban részesítendik.

De egyelőre — a mint kiki beláthatja — az intézetnek — minden esetre szakszerű kezeléssel — kívánó politikát kell követni, míg a viszonyok jobbra fordultával működési fonalt buzgósággal, szakavatottsággal felfoghatja.

Mi melegen ohajljuk ezen intézetnek fenn-tartását, fejlesztését, felvirágztatását.

Országos vásár.

Gyula január 22-től 24-ig. A bekövetkezett esős és sáros idő a marhavásárt tökéletesen tönkre tette, és a vásárra hajtott marhának árát csökkentette, a kevés szám mellett nagy része a tulajdonosok által el nem adathatván, visszahajtott. Legjobb ökörnek párja 200 frt, gyengébb 160—170 frt, a legjobb tehén 80 frt, gyengébb 55—60 frt, vágni való meddő tehén 45 frt, jó borjunak párja 36 frt.

A lóvásár szinte a legcsekélyebbeknek mondható, a legjobb lónak ára 100 frton felül nem volt, de lehetett egészen szép lovat 80 frton is

venni, silányabb, elnyomorodott lovak vevőre nem is találtak.

Hetivásár január 29. Csekély behozatal, gyengén fagyott rögös ut végett, vásárlás csakis fogyasztásra, 90 fontos buza 4.40 kr. 86 fontos 4.10 kr. 77 fontos 3.60 kr. 74 fontos 3.40 kr. — Árpa 2.10—2.25 kr. Zab 1.90—2.10 kr. Tengeri 2.70 kr. Burgonya 2.10 kr. mérőnként. — Szilfa 13 frt, cserfa 11.50 kr. tölgyfa 10.50 kr.

Hetivásár Oroszában a f. hó 21-ki hetivásárban a gabona árának csökkenése volt tapasztalható. A legjobb minőségű buza mérője 4.40 kr. Árpa 2.40 kr. Kukoricza 2.50 krron kelt, általában jelentékeny kínálat mellett aránylag csekély mennyiség adatott el.

Szalonna kerestett czikk, de a készlet kevés, mázsája 35 frt.

Szerkesztői üzenetek.

— Dobo F. B. urnak. Jónni fog mindenesetre, mihelyst terünk engedni.

— Gerendás B. J. urnak. Jövő számunkra szorult a régebben beküldött közlemények miatt.

— Endrőd B. M. Későbbre marad.

— A békési levél térszűke miatt jövő számunkra marad.

HIRDETÉSEK.

Egy fiatal ember, bécsi konzervatoriata zene öszhangzatban angol és francia nyelven kíván oktatást adni. Ajánlatok M. G. név alatt a csabai postához p. r. küldendők.

Házeladás.

Széchenyi utca 966-dik sz. alatti lakház volt Szulimán-féle, Simay Lajos tulajdona haszonbérbe vagy örök áron eladó. — Értekezhetni SIMAY Lajosnál. (12) 1-6

HIRDETÉSEK.

MEGHIVÁS

a b.-csabai takarékpénztár közgyűlésére, mely 1875. év február 21-én d. u. 3 órakor a városháza nagy termében fog megtartatni.

Tárgyak: 1. Az igazgatóság jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Forgalom és mérleg bemutatása. 4. A tiszta nyereség felosztása — és az 1874. évi osztalék megállapítása. 5. Választások: Elnök, választmányi tagok és új számvizsgálók megválasztása. 6. Netaláni indítványok tárgyalása. A tisztelt részvényesek — kik ezen közgyűlésen részt venni ohajtanak — felkéretnek: hogy részjegyeiket a gyűlés megnyitása előtt, az intézet pénztáránál bemutatni sziveskedjenek.

B.-Csabán, 1875. évi január 10-én.

(6) 2-3

Urszinyi Andor,
elnök.

Braun és Czinczár

épületta kereskedők helyben, ajánlnak dúsan ellátott raktárokból, mindenmemű

fenyőfa-deszkát, léczet, zsendelyt, pallót, épület-gerendát

és

(7) 2-6

tölgyfa-pallókat

készpénz és törlesztés mellett feltűnő olcsó áron.

Meghívás!

A b.-csabai nőképző társulat javára

B.-Csabán, 1875. febr. 7-én a kaszinó helyiségében rendezendő

VI. nagy álarczos tánczvigalomra

névre szóló meghívók nem küldetnek szét, a miért is a t. közönség ezennel tisztelettel meghívatik

(10) 1-1

a rendezőség által.

Belépti díj: Személyenkint 1 frt 50 kr.

Minden belépti díjhoz ingyen egy sorsjegy adatik, a nyereségtárgyak a sorsjegyen lesznek megállapítva. — Az estélyen kifüggesztett 3 talány első megfejtője 3 üveg pezsgőt nyer.

KEZDETE 8 ÓRAKOR.

Jelmezek a bál napján „FIUME“ szállodájában bérelhetők ki.

Lyukas fogak kitöltésére
hatásosabb és jobb szerűs, mint dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos fogpómbója (tűcs, Städt. fogorvosnagyság Nr. 2.), melyet mindenki maga egész könyvnyelven és földalton nélkül a lyukas fogba illesztéssel, mely aztán szilárdul a fogmaradvékai és fogpómbóval összerakva, a fog tovább romlását megakadályozza a fogállomány megőrzésére.

Anatherin-szájvíz

Dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos. Bécseben, Städt. Bögnergasse Nr. 2. üvegekben 1 frt 40 kr. a leghíresebb szer, csiszolt fogpómbóval, gyulladáscsökkentő és fogpómbóval, szilárdul a lyukas fogba illesztéssel, mely aztán szilárdul a fogmaradvékai és fogpómbóval összerakva, a fog tovább romlását megakadályozza a fogállomány megőrzésére.

Anatherin-fogpasta

Dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos. Bécseben. Ezen készítmény a leghíresebb és tisztaságát feleltartja, azonnali a fogaknak a felfrészelt kollektív, azok romlását megakadályozza a fogállomány megőrzésére.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szorosan tisztítja, hogy annak napokénti használata által nemcsak a közönséges fogfájást elűz, hanem a fogak zománca és fennsága is mindinkább tökéletesül.

RAKTÁRAK: Gyulán: Orley István és Winkler Ferencz gyógyszerészeknél, Békésen: Benedeky József gyógyszerésznél, Csabán: Varsányi Béla gyógyszerésznél, Sirmánodon: Csiky M. gyógyszerésznél, Oroszlánon: Medvezy K. gyógyszerésznél, Pankotán: Tami C. gyógyszerésznél, Mezőhegyesen: Nacsizs János gyógyszerésznél, Gyulán: Szemán Fulip fűszerkereskedésben.

FA ELADÁS.

A gyulai uradalomhoz tartozó posteleti erdőben újévtől kezdve a fa leszállított áron adatik:

1 öl tölgyfa ára 8 frt.

Novák Ferencz,

(4) 2-3

főerdész.

FOGFÁJDALMAK

bármily eredetűek, még azon esetben, ha a fogak olvasak vagy betömők, egy pillanat alatt tartósan gyógyittatnak a híres indiai kivonat által. Ezen szernek, tekintve kitűnőségét, egy családban sem szabadna hiányoznia.

Valódi minőségben 35 kros és 70 kros üvegekben Békés-Gyulán egyedül csakis ifj. Kohlmann Ferencz fűszerkereskedésében kaphatók. (11) 1-3